

Opinia

o dorobku naukowym dr Małgorzaty KAMIŃSKIEJ
w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitacyjnego
wykonana na zlecenie Dziekan Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego
z dnia 16.09.2019 r. (L.dz. WHA/4122/91/2019)

1. Uwagi wstępne

Dr Małgorzata Kamińska jest absolwentką Uniwersytetu Warszawskiego. Dyplom magistra pedagogiki uzyskała w 1994 roku. Stopień naukowy doktora uzyskała na UMK w Toruniu na podstawie rozprawy pt.: *Człowiek w sytuacji innowacyjnej na przykładzie postaw i zachowań nauczycieli wobec reformy systemu edukacji w Polsce*. Promotorem był prof. dr hab. Roman Schulz, a recenzentami prof. prof.: Tadeusz Lewowicki i Eugenia A. Wesołowska.

Od 1997 roku jest zatrudniona na stanowiskach dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych (wykładowca, adiunkt) w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku na Wydziale Pedagogicznym i w PWSZ w Płocku.

Jest autorką dwu monografii, redaktorką (jednej) i współredaktorką ośmiu prac zbiorowych.

Przedmiotem zainteresowania zarówno pracy magisterskiej, doktorskiej jak i podoktorskiego dorobku naukowego była (i jest) problematyka zawodu i pracy nauczycieli. U źródeł tego zainteresowania jest własna praktyka nauczycielska na poszczególnych szczeblach oświaty oraz doświadczenia z kierowania szkołą.

Ocenę poszczególnych osiągnięć przedstawiam według kryteriów wyszczególnionych w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w postępowaniu habilitacyjnym (Dz.U. z dnia 30 stycznia 2018 r. poz. 261) oraz wzoru wykazu dorobku w obszarze nauk społecznych zamieszczonego na stronie Centralnej Komisji ds. stopni i tytułów naukowych (<http://www.ck.gov.pl/articles/id/47.html> dostęp 10.10.2019). na podstawie danych zawartych w dokumentacji załączonej do wniosku i w autoreferacie.

2. Opinia o osiągnięciu naukowym wskazanym przez Habilitantkę jako podstawa ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego

Podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego jest cykl publikacji zatytułowany: *Potencjał współpracy i uczenia się w środowisku zawodowym nauczycieli w perspektywie społeczno-kulturowej*. Na ten cykl składa się 10 recenzowanych artykułów i

rozpraw opublikowanych w latach 2010-2015 na łamach czasopism i w pracach zbiorowych oraz monografia pt.: *Współpraca i uczenie się nauczycieli w kulturze organizacyjnej szkoły. Studium teoretyczno-empiryczne* (2019). Pierwsze (chronologicznie) teksty dotyczą edukacji obywatelskiej, demokratyzacji edukacji i warunków tworzenia kapitału społecznego. (2010 - *Demokratyczne ścieżki edukacji, Edukacja obywatelska w cenie*, 2011 – *Rekonstrukcja koncepcji sił ludzkich we współczesnej wizji kapitału społecznego*, 2012 – *Współdziałanie czy rywalizacja? – o sztuce budowania kapitału społecznego nauczycieli, Uczenie się jako priorytet edukacyjny?*, 2013 – *Wymiary potencjału społecznego nauczycieli, Teoretyczne i praktyczne obszary zespołowego uczenia się nauczycieli*, 2014 – *Sieci uczących się i współpracujących nauczycieli jako model doskonalenia zawodowego osób dorosłych, O zaufaniu i wiarygodności – z badań nad kapitałem społecznym nauczycieli*, 2015 – *Współpraca nauczycieli w świetle raportów z ewaluacji wewnętrznej szkół*).

Edukacja i praca nauczycieli są żywotnie powiązane z łaodem społecznym, co sprawia, że rozumienie ich specyfiki wymaga sięgania do wielu koncepcji teoretycznych z różnych dyscyplin wiedzy oraz wykorzystywania wielu kategorii analitycznych. W pracach dr Małgorzaty Kamińskiej szkoła i praca nauczyciela analizowana jest w kontekście ładu demokratycznego i zjawisk globalnych. W tekstach poświęconych tej problematyce obecne są takie kategorie jak: siły społeczne, więzi społeczne, kapitał społeczny jako środki i ośrodki, czynniki i efekty współdziałania i wzajemnego uczenia się. Wokół tych kategorii konstruuje koncepcję szkoły jako wspólnoty, kulturę organizacji uczącej się oraz nauczycielski profesjonalizm jako szczególny typ sił społecznych. W esejach i tekstach przeglądowych (*Rekonstrukcja koncepcji sił ludzkich we współczesnej wizji kapitału społecznego* – 2011, *Współdziałanie czy rywalizacja? – o sztuce budowania kapitału społecznego nauczycieli* – 2012) autorka przywołuje te kategorie na podstawie tekstów z tzw. „drugiej ręki”, a nie z oryginalnych źródeł. Uwagę zwraca to, że autorskie teksty Habilitantki są w przeważającej esejami, w których autorka wprowadza poszczególne kategorie w konteksty szkoły jako organizacji i miejsca uczenia się. Obnaża niedostatki i sugeruje, na podstawie wybranych stanowisk teoretycznych i programów społecznych oraz w nawiązaniu do własnych doświadczeń, kierunki i sposoby zmiany praktyk edukacyjnych. Wśród sugestii znajduje się postulat uczenia się szkoły w szkole na każdym z trzech poziomów: indywidualnym, grupowym i organizacyjnym (*Uczenie się jako priorytet edukacyjny?* – 2012, s. 110, *Teoretyczne i praktyczne obszary zespołowego uczenia się nauczycieli* - 2014). Kolejny tekst przeglądowy poświęcony jest analizie warunków uczenia się we współpracy (*Sieci uczących się i współpracujących nauczycieli jako model doskonalenia zawodowego osób dorosłych* –

2014). Mimo zapowiedzi w streszczeniu w tekście nie znajduję sieciowego modelu doskonalenia zawodowego nauczycieli, a jedynie warunki tworzenia tych sieci wyłonione poprzez analizę tekstów pedeutologicznych. Jest to więc kolejny udany tekst zawierający logiczną i merytoryczną argumentację na rzecz wspólnot nauczycielskich i organizacji uczących się.

Wyniki własnych badań empirycznych znajdują się w tekście pt.: *O zaufaniu i wiarygodności – z badań nad kapitałem społecznym nauczycieli* (2014). Tekst ten ma typową strukturę raportu z badań. W artykule autorka odpowiada na trzy postawione pytania z użyciem argumentów statystycznych. Przedstawia grupę respondentów oraz zastosowaną metodę badań. Na podkreślenie zasługuje krytyczne odczytanie wyników badań i zwrócenie uwagi na ograniczony potencjał nauczycieli jako sił poszerzających i umacniających kapitał społeczny (s. 195).

Inny charakter badań własnych jest zaprezentowany w tekście *Współpraca nauczycieli w świetle raportów z ewaluacji wewnętrznej szkół* (2015). Powstał na podstawie wyników analizy danych wtórnych znajdujących się w 12 losowo wybranych raportach ewaluacji wewnętrznej szkół i placówek wychowawczych na terenie całego kraju, dostępnych na szkolnych stronach internetowych. Na tej podstawie powstał interesujący poznawczo i ważny dla praktyki edukacyjnej obraz form, treści i efektów ewaluacji wewnętrznej – jednego z formalnych wymagań nadzoru pedagogicznego. Tym, co moim zdaniem, zasługuje na podkreślenie w odniesieniu do tego tekstu jest metoda gromadzenia danych oraz ich analiza i interpretacja materiału faktograficznego.

Treści wymienionych artykułów i rozpraw są wprowadzeniem do projektu badawczego, którego efekty zamieszczone są w monografii pt.: *Współpraca i uczenie się nauczycieli w kulturze organizacyjnej szkoły. Studium teoretyczno-empiryczne* (2019). Odzwierciedlają one drogę procesualności konkretyzowania niepokojów poznawczych, stopniowego wyłaniania kategorii analitycznych oraz dochodzenia do konceptualizowania problemów badawczych. Monografia jest raportem z badań empirycznych nad procesami i procedurami funkcjonowania szkoły jako organizacji uczącej się. Monografia ma klasyczną strukturę raportu z badań empirycznych, to znaczy zawiera przegląd piśmiennictwa podejmującego przedmiot kultury organizacji i specyfiki tej kultury w szkole i pracy nauczycieli, konceptualizację badań własnych oraz prezentację i dyskusję danych z badań, a także obszerną bibliografię i autorskie narzędzia badawcze. Taka struktura sprzyja ocenie spójności treści oraz rozumieniu specyfiki nauczycielskiej profesji jako balansowania między indywidualizmem, a wręcz swoistą samotnością w pracy a działaniami zespołowymi i

doświadczeniem wspólnotowości. Wprowadzenie w problematykę badań (rozdziały 1-3) jest systematyczną prezentacją kluczowych kategorii analitycznych. Autorka korzystając z bezpośrednich i pośrednich źródeł literaturowych dokonuje analizy rzeczowych i procesualnych elementów modelu kultury szkoły jako organizacji uczącej się. W tej części pracy uwidocznione jest refleksyjne odczytanie i autorskie interpretowanie takich kategorii jak współpraca, działanie zespołowe i wzajemne uczenie się. Kategorie te są przedstawiane i interpretowane są z uwzględnieniem spektrum koncepcji, danych z badań oraz podstaw pragmatyki i prawa oświatowego. Na podkreślenie zasługuje fakt, że przytaczane w tej części źródła są wykorzystywane w interpretowaniu wyników badań własnych. To uzasadnia sformułowanie stanowiące podtytuł monografii.

Przedstawienie projektu badań nad nauczycielskim uczeniem się we współpracy w ramach struktury organizacyjnej jaką jest szkoła poprzedzone omówieniem specyfiki tego przedmiotu ze wskazaniem szerokiego spektrum polskiego piśmiennictwa podejmującego tę problematykę. Przedmiotem badań własnych uczyniła autorka współpracę i uczenie się wzajemne jako składniki kultury szkoły w koncepcji organizacji uczącej się (s. 112), a w szczególności „związki między charakterem nauczycielskiego współdziałania w uczeniu się a zabiegami organizacyjnymi podejmowanymi w rzeczywistości szkolnej” (s. 114). Na potrzeby poznania tego przedmiotu sformułowała pytania i hipotezy badawcze. Zastanawiam się, dlaczego zamiast jednego problemu głównego sporządziła listę pytań, którym nadała status problemów głównych. Jest to zaskakujące również ze względu na gramatyczną postać pytań znajdujących się na tej liście. Ta część pracy (4.3) jest niejasna także w aspekcie wyłonienia zmiennych. Mimo że dane socjodemograficzne osób uczestniczących w badaniach uznane są za czynniki różnicujące, autorka nadała im status zmiennych niezależnych, a o ich moc objaśniającą stawia pytania rozstrzygnięcia. Sformułowane do tych pytań odpowiedzi trudno uznać za hipotezy. Są to zdania oznajmujące nie poparte argumentacją teoretyczną. Na jakiej podstawie autorka stwierdza(?) /zakłada(?), że płeć, miejsce pracy, środowisko miejsca pracy, stopień awansu zawodowego różnicują opinie na temat współpracy i wzajemnego uczenia się. Wprawdzie na s. 117 powołuje się na własne doświadczenia zawodowe i obserwacje poczynione w pracy w różnych typach szkół, ale moim zdaniem nie jest wystarczające źródło asercji hipotez. Część pracy, w której zamieszczone są problemy i hipotezy jest, moim zdaniem, najslabszym ogniwem całości. To, co jest rzeczywistym przedmiotem badania najwyraźniej jest wskazane w pytaniach na stronach 114-115 oraz definicjach operacyjnych zmiennych szczegółowych. Przekonująca jest procedura doboru próby badanej, zarówno w odniesieniu do uczestników badań ilościowych (losowanie

warstwowe, proporcjonalne) jak i jakościowych (dobór celowy według kryteriów statusu społeczno-zawodowego).

Trzecią część monografii stanowi prezentacja i dyskusja materiału empirycznego. Tę część pracy stanowi sześć rozdziałów (5-9), a jej treść uporządkowana jest według zmiennych szczegółowych. Jest to logiczna struktura. Zastosowanie metod statystycznego opisu i wnioskowania zaowocowało interesującym obrazem szkoły jako organizacji uczącej się, specyficznej „kultury za zamkniętymi drzwiami”. Kategoria ta została odkryta przez autorów raportu o stanie edukacji (IBE 2013) jako specyfika polskiej szkoły i jako realny inhibitor uczenia się we współdziałaniu. W badaniach Małgorzaty Kamińskiej niemal połowa (48%, s. 131) osób uczestniczących w badaniach (które autorka nazywa „badanymi”, podczas, gdy badane są ich opinie) potwierdza prawdziwość tej metafory, a 1/3 nie zgadza się z nią, co może wynikać z treści twierdzenia w narzędziu badawczym, zwłaszcza jego ostatniej części. Takie przypuszczenie wysuwam na podstawie analizy przytoczonych odpowiedzi na pytanie otwarte. Niektóre z nich odwołują się do osobistych doświadczeń respondentów/respondentek, a inne są uogólnionymi opisami. Ponadto, sama autorka dostrzega rozbieżność między opiniami na temat kultury „za zamkniętymi drzwiami” i bardzo wysoką w opiniach respondentów/respondentek oceną poziomu współpracy w zespołach (s. 146).

W interpretacji materiału faktograficznego autorka umiejętnie wykorzystuje wyniki innych badań i na tej podstawie formułuje hipotetyczne wyjaśnienia uzyskanego obrazu empirycznego. Jest to istotne w kontekście niespójności logicznej danych, a zwłaszcza rozbieżności między afirmacją współdziałania a akceptacją poszczególnych jego elementów.

Interesujące i ważne odkrycia dotyczące opinii odnośnie do poszczególnych elementów organizacji uczącej się (jakości współpracy, norm współdziałania i wzajemnego uczenia się) nauczycieli szkół ponadpodstawowych wskazują na obszar zasługujący na pogłębione badania, które umożliwią odkrycie źródeł tego stanu.

W podsumowaniu opinii o monografii stwierdzam, że jest to ważna poznawczo rozprawa pedeutologiczna. Jej treści wnoszą nowe elementy do wiedzy o nauczycielskim profesjonalizmie i warunkach pracy nauczycieli, z zastrzeżeniem, jak autorka podkreśla to w wielu miejscach, że jest to wiedza konstruowana na podstawie opinii i deklaracji osób uczestniczących w badaniach. To zastrzeżenie jest wyrazem uświadamianego sobie przez dr M. Kamińską dystansu poznawczego wobec zgromadzonego materiału empirycznego. Jest to solidnie przeprowadzona weryfikacja teorii organizacji uczącej się na przykładzie instytucji oświatowej. Mimo wskazanych uchybień w procedurze problematyzowania badań własnych uważam, że w procesie badań zostały zachowane rygory poprawności. Waznym argumentem

na rzecz naukowego znaczenia tej monografii jest to, że załączone narzędzia badawcze umożliwiają wykorzystanie ich przez inne osoby, w innych środowiskach. Jakkolwiek końcowe konkluzje nie noszą znamion generalizacji, właśnie możliwość wykorzystania zastosowanej metody w innych badaniach może przyczynić się do konstruowania spójnego empirycznego obrazu uczącej się szkoły.

Przedłożone do zaopiniowania osiągnięcie naukowe składające się z artykułów, rozpraw i monografii stanowi spójny cykl tekstów zawierających wyniki badań hermeneutycznych i empirycznych. Treści tych tekstów wnoszą nowe elementy do wiedzy pedeutologicznej, a zwłaszcza odsłaniają siłę i zakres mechanizmów rządzących tworzeniem i funkcjonowaniem wspólnot nauczycielskich oraz uczenia się we współdziałaniu, w tym specyfikę pracy nauczycieli w kulturze „za zamkniętymi drzwiami.” W prowadzonych analizach i interpretacjach przedmiotowego piśmiennictwa oraz własnego materiału empirycznego na podkreślenie zasługuje konkluzywność logiczna, to znaczy otwarcie nowych pól refleksji merytorycznej i praktyk metodologicznych. Ten cykl tematyczny spełnia kryteria osiągnięcia naukowego, które wyróżnia się oryginalnością przedmiotową i indywidualnym wkładem autorki w rozwój wiedzy pedagogicznej ze szczególnym uwzględnieniem kultury szkoły i specyfiki pracy nauczyciela.

3. Opinia o osiągnięciach naukowo-badawczych Habilitantki według kryteriów zawartych w §3 ust. 2 oraz §4 ust. 1-8 rozporządzenia (Dz. U. nr 196, poz. 1165)

Problematyka nauczycielskiego profesjonalizmu jest podejmowana także w innych tekstach przedłożonych do opinii. Przedłożony do oceny dorobek składa się z artykułów, rozdziałów w monografiach oraz redakcji prac zbiorowych publikowanych głównie w środowisku lokalnym.

Dwa artykuły i recenzja (*Rekonstrukcja koncepcji ludzkich sił we współczesnej wizji kapitału społecznego* – 2011, *Recenzja publikacji naukowej: Danuta Urbaniak-Zajac, Ewa Kos, Badania jakościowe w pedagogice* – 2013 oraz *Sieci uczących się i współpracujących nauczycieli jako model doskonalenia zawodowego osób dorosłych* – 2014) są opublikowane w czasopiśmie z listy C i B według wykazu MNiSW. Poza tym pięć artykułów jest w językach obcych (3 w angielskim i 2 w rosyjskim), a 12 autorskich i 1 współautorski zamieszczone są na łamach innych czasopism, spoza listy MNiSW. Treści tych publikacji są skupione głównie wokół pracy i zawodu nauczycieli.

Wśród rozdziałów w monografiach i pracach zbiorowych cztery zostały opublikowane w latach 2013-2014 za granicą. W latach 2006 – 2017 dr M. Kamińska opublikowała 28 tekstów (w tym 1 współautorski) w wydawnictwach zwartych w wielu wydawnictwach w kraju.

Oznacza to, że treści tych publikacji są dostępne szerokiemu kręgowi odbiorców. W mniejszym stopniu dotyczy to prac zbiorowych redagowanych (1) i współredagowanych (7) przez dr Małgorzatę Kamińską. Wszystkie zostały opublikowane w macierzystym ośrodku.

Na podstawie załączonych do dokumentacji prac zbiorowych stwierdzam, że monografie te cechuje dbałość o poziom merytoryczny treści jak i o ich strukturę.

Według informacji w autoreferacie liczba cytowań w bazie Google Scholar (*Publish or Perish*) wynosi 11, a Index Hirscha 2.

Dr Małgorzata Kamińska ma swoim dorobku kierowanie ogólnopolskim projektem badawczym (2015 r.). Brała też udział w realizacji projektu badawczego (2014-2015). Obydwa granty były finansowane przez Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku.

W dorobku naukowych Habilitantki uwagę zwraca to, że wyniki badań prezentowała na seminariach i konferencjach międzynarodowych za granicą (14) oraz w ośrodkach akademickich w kraju (36). Jest to, według mnie, przejaw dużej aktywności w dyskusowaniu wyników swoich badań. Przedmiotem wystąpień, jak wynika ze sformułowań tytułów, była głównie problematyka pedeutologiczna.

W konkluzji dotyczącej aktywności naukowej oraz jej efektów ilościowych i jakościowych stwierdzam, że dorobek dr Małgorzaty Kamińskiej jest skoncentrowany na opisywaniu, interpretowaniu i wyjaśnianiu warunków pracy i realizacji zawodu nauczyciela. Treści poszczególnych tekstów dołączonych do pakietu dokumentów wnoszą nowe elementy do wiedzy pedeutologicznej, a zwłaszcza edukacyjnego potencjału środowiska pracy nauczycieli oraz mechanizmów rządzących doskonaleniem zawodowym. Na podkreślenie zasługuje prezentowanie tych warunków w szerokich kontekstach społecznych w skali lokalnej i globalnej. Redagowanie prac zbiorowych świadczy o kompetencjach organizatorskich i umiejętności pracy zespołowej, co sprzyja tworzeniu środowiska badawczego oraz zespołowego formułowania i rozwiązywania problemów badawczych.

Ponadto o kompetencjach naukowych Habilitantki świadczy członkostwo w radach naukowych polskich i ukraińskich czasopism.

4. Opinia o aktywności dydaktycznej, popularyzacji nauki i współpracy międzynarodowej

Dr Małgorzata Kamińska jest zaangażowana w kształcenie nauczycieli w uczelniach płockich: w PWSZ oraz w Szkole Wyższej im. P. Włodkowica w Płocku. Jest współautorką programów kształcenia nauczycieli na kierunku pedagogika. Sprawuje opiekę nad praktykami studenckimi oraz nad pracą Studenckiego Koła Naukowego Pedagogiki Społecznej, z którym

realizuje projekty badawcze. Jest promotorską 287 prac licencjackich i ponad stu magisterskich. Prace dyplomowe pisane pod jej kierunkiem były nagradzane przez władze uczelni i miasta Płock. Jako nauczyciel akademicki realizuje wiele przedmiotów obowiązkowych i fakultatywnych, w tym wykłady monograficzne poświęcone problematyce współpracy i uczenia się nauczycieli. Jest członkiem Wydziałowego Zespołu do spraw Jakości Kształcenia.

Habilitationka jest członkiem Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego oraz Ukrainian Academy of Acmeology. Uczestniczy także w pracach Płockiego Towarzystwa Naukowego, w którym przewodniczy sekcji Pedagogicznej. W ramach tej działalności organizuje spotkania naukowe poświęcone między innymi pracy nauczyciela z „pokoleniem Z”.

W latach 2014-2016 współpracowała z Wydziałem Kultury i Edukacji UM Płock, dla którego realizowała badania i opracowywała raporty na dotyczące kompetencji uczniów klas III. Ponadto ma w swoim dorobku współpracę z przedsiębiorcami (PO KL Priorytet Vi, Działanie 6.1/ 6.1.1: Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy). Jako ekspert przy Instytucji Pośredniczącej w MEN uczestniczy w ocenianiu projektów edukacyjnych finansowanych ze środków EFS.

Zaangażowanie w popularyzowanie nauki wyraża się w takich działaniach jak wykłady prelekcje i warsztaty w środowisku lokalnym, seminaria dla nauczycieli i dyrektorów szkół oraz adresowane do nauczycieli publikacje w biuletynach lokalnych i czasopismach o zasięgu ogólnopolskim („Dyrektor Szkoły”, „Nowa Szkoła”).

W podsumowaniu tego obszaru dorobku stwierdzam, że dr Małgorzata Kamińska aktywnie uczestniczy w życiu akademickim i oświatowym środowiska lokalnego. Współpraca z pedagogami z krajów sąsiednich (Ukraina, Republika Czeska) dotyczy wymiany doświadczeń w zakresie kształcenia i doskonalenia nauczycieli

5. Konkluzja

Analiza obszernej i szczegółowej dokumentacji dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego dr Małgorzaty Kamińskiej upoważnia mnie do wydania pozytywnej oceny wspomnianego dorobku. Uzasadnia ją: 1) naukowa wartość cyklu publikacji przedłożonych jako osiągnięcie naukowe zatytułowane *Potencjał współpracy i uczenia się w środowisku zawodowym nauczycieli w perspektywie społeczno-kulturowej*. 2) dorobek naukowy kandydatki po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, który jest uszczegółowieniem i pogłębieniem problematyki pedeutologicznej oraz pedagogiki szkoły, 3) doświadczenie w działalności dydaktycznej oraz organizacyjnej.

Przedłożony do zaopiniowania dorobek naukowy stanowiący podstawę ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego jest oryginalny w swojej problematyce. Cechuje go spójność tematyczna, szerokie spektrum stosowanych metod i technik badawczych. Stawiane przez autorkę tezy i formułowane problemy badawcze oraz sposoby ich rozstrzygnięcia świadczą o pogłębionym poznaniu badanych zjawisk oraz o samoświadomości metodologicznej dr M. Kamińskiej. Monografia pt.: *Współpraca i uczenie się nauczycieli w kulturze organizacyjnej szkoły. Studium teoretyczno-empiryczne* wskazana jako element osiągnięcia naukowego oraz poprzedzające ją artykuły i rozdziały w pracach zbiorowych poszerzają wiedzę pedagogiczną oraz odsłaniają nowe obszary refleksji nad pracą nauczycielską i kulturą szkoły.

Przedstawione opinie o dorobku naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym sprawiają, że **wnoszę o nadanie dr Malgorzacie Kamińskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.** Według mnie dorobek zamieszczony w dokumentacji spełnia merytoryczne i metodologiczne wymagania oraz formalne kryteria zawarte w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. (z późn. zm.) o stopniach naukowych i tytule naukowym a także w obowiązującej od 01.10.2018 r. Ustawie z dnia 20 lipca 2018 roku, art. 219, ustęp 2 i 3) oraz we wcześniej sformułowanych wymaganiach zawartych w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. W świetle tych kryteriów wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego jest, w moim przekonaniu, w pełni uzasadniony.

Szczecin, 10.10.2019 r.